

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 051 «Економіка»

Допускається до захисту
завідувач кафедри економіки та економічної
теорії

назва кафедри

СГ доц. Батажок С.Г.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали

«20» листопада 2023 року

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЙ
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПрАТ «ТЕРНОПЛЬСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД»)**

Виконав: Бахмацький Владислав Андрійович
прізвище, ім'я, по батькові

Керівник: доцент Батажок Світлана Григорівна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

Рецензент: професор Свиноус Іван Вікторович
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

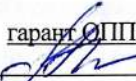

підпис

підпис

підпис

Я, Бахмацький Владислав Андрійович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Спеціальність 051 «Економіка»

Затверджую
гарант ОПП «Економіка»
 доцент Понедільчук Т.В.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали
«19» грудня 2022 ро

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувачу
Бахмацькому В.А.

Тема «ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
КОМПАНІЙ»

(за матеріалами ПрАТ «Тернопільський молокозавод»).

Перелік питань, що розробляються в роботі:

- розкрити економічну сутність та особливості управління конкурентоспроможністю компаній;
- дослідити підходи до оцінювання рівня конкурентоспроможності компаній;
- провести аналіз стратегії поведінки ПрАТ «Тернопільський молокозавод» на ринку молочних продуктів;
- проаналізувати конкурентоспроможність ПрАТ «Тернопільський молокозавод» в умовах впливу пандемії та війни;
- дослідити організацію процесу управління конкурентоспроможністю підприємства з урахуванням інноваційних підходів;
- запропонувати шляхи підвищення конкурентоспроможності ПрАТ «Тернопільський молокозавод».

Вихідні дані. Нормативно-правові акти України, монографічна література, періодичні видання, матеріали мережі Інтернет, практичні матеріали та фінансова звітність ПрАТ «Тернопільський молокозавод».

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	Виконано
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	Виконано
Аналітична частина	травень-липень 2023	Виконано
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	Виконано
Оформлення роботи	жовтень 2023	Виконано
Перевірка на плагіат	листопад 2023	Виконано
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	Виконано
Подання на рецензування	грудень 2023	Виконано

Керівник роботи

Здобувач

Дата отримання завдання «20» грудня 2022 р.

підпис

підпис

вчене звання, ініціали, прізвище
Бахмацький В. А.
ініціали, прізвище

РЕФЕРАТ

Бахмацький В.А.

Тема «ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЙ» (за матеріалами ПрАТ «Тернопільський молокозавод»)

Управління конкурентоспроможністю є однією з ключових елементів функціонування компанії. В кваліфікаційній роботі досліджено управління конкурентоспроможністю компаній, її сутність, підходи до оцінювання та шляхи підвищення ефективності. Розглянуто підходи до оцінювання рівня конкурентоспроможності компаній. Визначено особливості стратегії компаній-конкурентів на галузевому ринку молочних продуктів. Проведено аналіз стратегії поведінки ПрАТ «Тернопільський молокозавод».

Оцінена конкурентоспроможність ПрАТ «Тернопільський молокозавод» в умовах впливу пандемії та війни. Запропоновано шляхи підвищення ефективності управління конкурентоспроможністю компаній.

Результати та матеріали проведеного дослідження стануть у нагоді компаніям, які бажають втримати своє місце на ринку, розвиватись в довгостроковій перспективі та вміло Відповідати на виклики сучасних реалій. Щорічні дослідження конкурентоспроможності компаній є цінними для успішного розвитку компанії, її маркетингової компанії задля постійного залучення нових сегментів споживачів та збільшення прибутку.

Ключові слова: конкурентоспроможність, підвищення ефективності, аналіз стратегії поведінки, фінансово-економічний стан, молочні продукти.

ANNOTATION

Bakhmatsky V.A.

Topic "EFFECTIVENESS OF COMPETITIVENESS MANAGEMENT OF COMPANIES"

(based on the materials of Ternopil Milk Plant PJSC)

Competitiveness management is one of the key elements of the company's functioning. The qualification work examines the management of the competitiveness of companies, its essence, approaches to evaluation and ways of improving efficiency. Approaches to assessing the level of competitiveness of companies are considered. The peculiarities of the strategy of competing companies in the branch market of dairy products are determined. An analysis of the behavior strategy of PJSC "Ternopil Milk Factory" was carried out.

The competitiveness of Ternopil Milk Plant PJSC under the influence of the pandemic and war was assessed. Ways to increase the efficiency of management of the competitiveness of companies are proposed.

The results and materials of the conducted research will be useful to companies that want to keep their place in the market, develop in the long term and skillfully respond to the challenges of modern realities. Annual studies of the competitiveness of companies are valuable for the successful development of the company, its marketing company in order to constantly attract new segments of consumers and increase profits.

Key words: competitiveness, efficiency improvement, behavioral strategy analysis, financial and economic condition, dairy products.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЙ	9
1.1. Економічна сутність та особливості управління конкурентоспроможністю компаній	9
1.2. Підходи до оцінювання рівня конкурентоспроможності компаній	12
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРАТ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД»	23
2.1. Організаційні засади та аналіз фінансово-економічного стану компанії..	23
2.2. Аналіз стратегії поведінки ПРАТ «Тернопільський молокозавод» на ринку молочних продуктів... ..	34
2.3. Конкурентоспроможність ПРАТ «Тернопільський молокозавод» в умовах впливу пандемії та війни.....	45
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЇ	52
3.1 Організація процесу управління конкурентоспроможністю підприємства з урахуванням інноваційних підходів	52
3.2. Підвищення конкурентоспроможності ПРАТ «Тернопільський молокозавод»	59
ВИСНОВКИ	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	77

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ТМ «Молокія». Офіційний сайт. URL: <https://molokija.com/>
2. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> .
3. Конкуентоспроможність. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/конкуентоспроможність>
4. Конкуентоспроможність підприємства та фактори, що на неї впливають. Електронний журнал «Ефективна економіка». 2019 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/op=1&z=3390>
5. What is competitiveness? World economic forum. 2018 URL: <https://www.weforum.org/agenda/2016/09/what-is-competitiveness/>
6. Конкуентоспроможність підприємства. Букліб. 2019 URL: <https://buklib.net/books/26099/>
7. Система конкурентних стратегій підприємства. Вісник соціально-економічних досліджень №.36 Кошелупов І.Ф. 2022 URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/.pdf>
8. Звіт про управління ПРАТ «Тернопільський молокозавод» 2020 рік. Офіційний сайт ТМ «Молокія». URL: https://pjsc.molokija.com/ckeditor_assets/%
9. Індекси концентрації. Profmeter. URL: <https://profmeter.com.ua/Encyclopedia/detail.php.ID=1023>.
10. Strategic Management for Competitive Advantage. Harvard Business Review. URL: <https://hbr.org/1980/07/strategic-management-for-competitive-advantage>
11. Конкуентоспроможність підприємства та шляхи її формування. Spilnota. 2018. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/>
12. Поголів'я корів за 7 місяців скоротилося на 19%. AGRO TIMES. 22

серпня 2022 р. URL: <https://agrotimes.ua/tvarinnitstvo/pogolivya-koriv-za-7-misyacziv-skorotylosya-na-19/>Ткаченко А.М. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Науковий вісник №4. 2019. – 15-19 с.

13. Діджиталізація як один з чинників конкурентоспроможності підприємства. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». 2020. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/8_2020/156.pdf

14. Молокія. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%Молокія8F>

15. За 30 років поголів'я ВРХ в Україні скоротилось на 88%. UCAB: Український клуб аграрного бізнесу. URL: http://ucab.ua/ua/pres_sluzhba/novosti/za_30_rokiv_pogolivya_vrkh_v_ukraini_skorotilos_na_88

16. Данон Україна. LATIFUNDIST. URL: <https://latifundist.com/kompanii/381-danon>

17. Competitiveness Definition in Economics. Economic Point. URL: <https://economicpoint.com/competitiveness>

18. Competitive Advantage Definition with Types and Examples. Investopedia. URL: https://www.investopedia.com/terms/c/competitive_advantage.asp

19. Виробник молока ТМ «Молокія» надав на гуманітарні потреби 100 тонн продукції. УКРІНФОРМ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3557113-virobnik-moloka-tm-molokija-nadav-na-gumanitarni-potrebi-100-tonn-produkcii.html>

20. Economic Competitiveness. Collins. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/economic-competitiveness>

21. Річна інформація емітента цінних паперів за 2019 рік. Офіційний сайт Молокія. URL: https://pjsc.molokija.com/ckeditor_assets/%2019D..pdf

22. Річна інформація емітента цінних паперів за 2020 рік. Офіційний сайт Молокія. URL: https://pjsc.molokija.com/ckeditor_assets/2020..pdf

23. Прибутки виробників молока у 2021 році знизилися на 14%. Agravery. URL: <https://agravery.com/uk/posts/show/pributki-virobnikiv-moloka-u-2021-roci-znizilisa-na-14>Брижань І.А., Чевганова В.Я. Економіка і управління підприємством: Порівняння методів оцінювання конкурентоспроможності

підприємства. Технологічний аудит і резерви виробництва. №4/5 (24), 2015.с.10-14.

24. Інфографічний довідник «Агробізнес України 2020/21». СуперАгроДім. URL: <https://superagronom.com/news/2078-infografichniy-dovidnik-agrobiznes-ukrayini-2020-2021-vje-gotoviy-do-skachuvannya>.

25. Експорт українських молочних продуктів стрімко зростає. Agravery. 14 вересня 2022 р. URL: <https://agravery.com/uk/posts/show/eksport-ukrainskih-molocnih-produktiv-strimko-zrostaє>

26. В Україні рекордно скоротилось виробництво молока. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/01/22/656108/>

27. Hanna Shvindina. Economic Competitiveness: An Overview of Multilevel Concept. Responsible consumption and Production 2022. – 160-172 с.

28. Величко А.Є., Кухарук Р.М., Маслова І.В., Пухлякова М.В. Стан та перспективи розвитку ринку молока та молочних продуктів України. АгроСвіт №16, 2021. – 3-5 с.

29. Саблук, П.Т. Економіка виробництва молока і молочної продукції в Україні. Економіка сьогодні. 2015. – 340 с.

30. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. Наукова література. 2020. – 17-48 с.

31. Немає покупців – немає ціни: молочна продукція стала збитковою. 7 вересня 2022 р. Дзвін. URL: <https://dzvin.media/news/nemaє-pokupcziv-nemaє-cziny-molochna-produkcziya-stala-zbytkovoyu/>

32. Козак О. Тенденції споживання молочних продуктів в Україні. Вплив пандемії. Стаття. Національно науковий центр «Інститут аграрної економіки». 2021. URL: <http://www.iae.org.ua/presscentre/archnews/2824-tendentsiyi-spozhyvannya-molochnykh-produktiv-v-ukrayini-vplyv-pandemiyi-stattya-olhy-kozak-na-veb-sayti-infagro.html>

36. Death and Destitution. The Global Distribution of Welfare Losses from the COVID-19 Pandemic. WORLD BANK GROUP. Fransisco H.G. Ferreira, Olivier Sterck, Daniel Mahler, Benoit Decerf. 2021. URL: <https://documents>

1.worldbank.org/curated/en/350931621877797558/pdf/Death-and-Destitution-The-Global-Distribution-of-Welfare-Losses-from-the-COVID-19-Pandemic.pdf

37. Влодарчик. Я. Конкуренція у видавничій справі – міф чи реальність?

Стаття. 2022. URL: <https://knyhobachennia.net/?category=10&article=2290>

38. Лейнванд П., Майнарді Ч., Кляйнер А. Стратегія, що працює. Науково-популярна література. 2019. – 67-82 с.

39. Курланські М. Молоко. 10000 років суперечок. Науково-популярна література. 2021. – 15 с.

40. Дашко І.М. Дослідження основних методів оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємств. Стаття. Науково-практичний журнал Економіка і Держава. 2020. – 3 с.

41. Шевченко І. Інтегральна оцінка конкурентоспроможності підприємств України. Стаття. Журнал «Проблеми і перспективи розвитку підприємства» №28. 2022. - 4-5 с.

42. Молочний Альянс. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/МолочнийАльянс>

43. Портер М. Конкурентна перевага. Як досягти стабільно високих результатів. Наукова література. 2019. – 108-115 с.

44. Як війна-2022 змінює ринок молока в Україні. Земляк. Сайт для тих, хто любить землю. URL: <https://zemliak.com/biznes/2590-yak-viyna-2022-zminuyue-rinok-moloka-v-ukrajini>

45. Дімітрова Я. Корпоративна культура и конкурентоспособност. Вісник. 2010. – 17 с.

46. Grow your business. The Linq Group. 2020. URL: https://www.linq.group/solutions/grow-your-business/gclid=_DAaAnihEALw_wcB

47. 2021 був найгіршим для молочної галуза за останні 6 років. LANGLORD. URL: <https://landlord.ua/news/2021-buv-naihirshym-dlia-molochnoi-haluzi-za-ostanni-6-rokiv-iarmak/>

48. Competitive Advantage. CFI. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/management/competitive-advantage/>

49. «Молокія»: сміливість зберегти позитивний імідж та повагу споживачів. УКРІНФОРМ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3564872-molokia-smilivist-zberegiti-pozitivnij-imidz-ta-povagu-spozivaciv.html>
50. Каталог підприємств України. UARegion. URL: <https://www.ua-region.com.ua/30356917>
51. Elena Loredana. Competitiveness of Companies in the Competitive Environment. The Essential Question of Performance Management 2018. – 274-277 с.
52. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка. Навчальний посібник. 2010. – 316 с.
53. 17 Strategies for Increasing the Profitability of a Business. INDEED. URL: <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/increase-profitability>
54. 7 tips to improve your company`s competitiveness. EASY. URL: <https://www.easycomtec.com/7-tips-to-improve-your-company-s-competitiveness>
55. Скільки переселенців проживають у Тернополі? Файне місто. 15 вересня 2022. URL: <https://fainemisto.tv/news/45040-skilky-pereselencziv-prozhyvayut-u-ternopoli.amp=1>
56. Zwiększenie konkurencyjności regionów poprzez społeczna odpowiedzialność biznesu. PARP. URL: <https://www.parp.gov.pl/publications/publication/zwiekszenie-konkurencyjnosci--regionow-poprzez-spoieczna>
57. Вплив пандемії коронавірусу на експортну діяльність підприємств молочної галузі. Журнал. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/230858>
58. Jak poprawić konkurencyjność przedsiębiorstwa? VINDICAT. URL: <https://vindicat.pl/baza-wiedzy/jak-poprawic-konkurencyjnosc-przedsiębiorstwa/>
59. Гребньов Г.М. Формування напрямів підвищення ефективності маркетингового механізму управління конкурентоспроможності будівельних підприємств. Стаття. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/864/1/62.pdf>
60. Юхименко П. Конкурентоспроможність підприємства. Підручник. 2020. – 17-43 с.
61. What is Company Competitiveness? IGI Global. URL: <https://www.igi->

global.com/dictionary/company-competitiveness/60501

62. Шляхи підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств в ринкових умовах. Електронне наукове фахове видання

«Ефективна економіка». URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2018/72.

63. Radek Drzewiecki. Jak w 3 miesiace skutecznie zwiekszyc efektywnosc organizacji. Case study. URL: <https://leanpassion.pl/blog/jak-w-3-miesiace-skutecznie-zwiekszycefektywnosc-organizacji-case-study/>

64. Рушійна сила українців: як Сміливість стала новим логотипом «Молокії». 12 вересня 2022 р. Gazeta.UA. URL: https://gazeta.ua/articles/health/_rushijna-sila-ukrayinciv-yak-smilivist-stala-novim-logotipom-molokiyi/1110353